

สภาพ ความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็น

ผู้ประกอบการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

Situations, Needs and Guidelines for Educational Management Development to
Promote the Entrepreneurship of Opportunity Expansion Schools under the
Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1

ไพวรรณ บุญเหลา¹ สุมาลี ศรีพุทธรินทร์² และวัชรวิ แซงบุญเรือง³

Phaiwan Bunlao¹, Sumalee Sriputtarin² and Watcharee Sangboonruang³

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

^{2,3} ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

อีเมล: phaiwan5630@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received)

14 ธันวาคม 2564

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised)

22 มกราคม 2565

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted)

22 มกราคม 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ 2) ประเมินความต้องการจำเป็น และ 3) พัฒนาแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 250 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางของ Krejcie and Morgan ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 4 ฉบับ คือ 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ 2) แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ 3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และ 4) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การประเมินความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการที่มีค่าสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความสามารถในการแข่งขัน ด้านความสามารถด้านดิจิทัล และ

ด้านการงานเชิงรุก และ 3) ผลการประเมินแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการพบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การจัดการศึกษา, ความเป็นผู้ประกอบการ, โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the current situations and desirable situations, 2) to assess the needs, and 3) to develop guidelines for creating educational management development to promote the entrepreneurship of opportunity expansion schools under the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office. The samples employed consisted of 250 school administrators and teachers followed the theory of Krejcie & Morgan's table in the sample size specification, and they were selected by Stratified Random Sampling. There were 4 instruments used in this research 1) a five-rating scale questionnaire about current situations for creating educational management development to promote the entrepreneurship, 2) a five-rating scale questionnaire about desirable situations for creating educational management development to promote the entrepreneurship, 3) a structured-interview, and 4) a five-rating scale questionnaire about suitability and possibility assessment form guideline for educational management development to promote the entrepreneurship. The statistics employed were percentage, mean, standard deviation, and the Index modified priority needs index (PNI_{Modified}). The results were as follows; 1) the overall current situations for creating educational management development to promote the entrepreneurship were at the high level, and the overall desirable situations for creating educational management development to promote the entrepreneurship were at the highest level, 2) the needs were at the highest level, including competitive aggressiveness, digital literacy and proactiveness orderly, and 3) the guidelines for educational management development to promote the entrepreneurship were revealed the suitability at the highest level and the possibility at the high level.

Keywords: Educational Management, Entrepreneurship and Opportunity Expansion Schools

บทนำ

ประเทศไทยและสังคมโลกในยุคปัจจุบัน เป็นยุคที่มีความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ โดยเฉพาะการสร้างธุรกิจใหม่ที่ได้รับการสนับสนุนอย่างมากจากรัฐบาลในปัจจุบัน โดยมีการนิยามคำว่า “สตาร์ทอัพ” (Startup) หรือ “ธุรกิจเกิดใหม่” เกิดขึ้นและมีการกล่าวถึงกันเป็นจำนวนมากในวงการธุรกิจ สำหรับ “สตาร์ทอัพ” คือ ธุรกิจเกิดใหม่ที่สามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงด้วยแนวคิดที่แตกต่าง โดยใช้กระบวนการและนวัตกรรมที่แตกต่างไม่เหมือนใคร สามารถทำซ้ำ ขยายตลาด เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความเติบโตอย่างก้าวกระโดด (Exponential Growth) (สำคัญสุด สีหตุลานนท์, 2560)

จากนโยบายเร่งด่วน เรื่องการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 ได้กล่าวถึง จุดเน้นการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ การศึกษาเพื่อทักษะอาชีพและการมีงานทำ โดยมีเป้าหมายการพัฒนาพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อให้ประชาชนหลุดพ้นจากความยากจน ไปสู่เป้าหมายการพึ่งพาตนเองได้ จำเป็นต้อง แก้ไขปัญหาพื้นฐานควบคู่ไปกับการพัฒนาการวิจัย เพื่อใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการเจริญเติบโตอย่างเต็มศักยภาพ (กรมส่งเสริม อุตสาหกรรม, 2561)

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการจึงเป็นส่วนหนึ่งในทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 ที่ได้รับความสนใจและมีการดำเนินการเพิ่มมากขึ้น สำหรับการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการในประเทศไทย รัฐบาลมีนโยบายเกี่ยวกับโมเดลประเทศไทย 4.0 ที่ให้ความสำคัญในการสร้างผู้ประกอบการ เช่น โครงการเสริมสร้างผู้ประกอบการใหม่ (New Entrepreneur Creation: NEC) การจัดทำหลักสูตรการศึกษาสาขา ผู้ประกอบการในมหาวิทยาลัย ทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน เป็นต้น ยิ่งทำให้เห็นการหาแนวทางการส่งเสริม คุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นผู้ประกอบการยังมีความสำคัญและสอดคล้องกับทิศทางในการพัฒนาประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) และจากรายงานวิจัยการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Education) ของกระทรวงศึกษาธิการ (2561) พบว่า หลักสูตรที่สอนเกี่ยวกับความเป็น ผู้ประกอบการในประเทศไทยนั้น เน้นจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษา (ขัญญา สุขสมวัฒน์, 2562) ทั้ง ๆ ที่การสอนความเป็นผู้ประกอบการนั้นสามารถสอนได้ในทุกช่วงวัย (Lackeus, 2015) โดยผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการของตนเอง ผ่านการทำงานในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริงและผู้สอนต้องมีทักษะความสามารถในการวิเคราะห์ วินิจฉัยผู้เรียนเพื่อวิเคราะห์ผู้เรียนและสามารถป้อนข้อมูลกลับที่ทำให้ผู้เรียนมีข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนา ตนเองหรือข้อมูลที่สามารถช่วยผู้สอนปรับแนวทางใหม่ในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Swanson, 2017)

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยใช้รูปแบบ 7S และ CPEST เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน พบว่า สภาพแวดล้อมภายนอกมีโอกาสด้านสังคม

และวัฒนธรรม มีความหลากหลายทางชนเผ่าและวัฒนธรรม ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของสังคมและวัฒนธรรม รักษาสืบทอดวิถีชีวิตที่ดีงามให้คงอยู่สืบไปส่งผลให้โรงเรียนสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้ประกอบการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1, 2564)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิจัยเรื่อง สภาพ ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 เพื่อพัฒนาแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการหาแนวทางการวางแผนการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียน ให้เกิดแนวทางใหม่ในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพรวมถึงยกระดับและเพิ่มประสิทธิผลการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1
2. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1
3. เพื่อพัฒนาแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยผู้วิจัยได้ยึดการศึกษาตามกรอบแนวคิดของ Dess, Lumpkin & Taylor (2005) และสังเคราะห์กรอบแนวคิดจากนักการศึกษาหลายท่าน ซึ่งสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยครั้งนี้ 8 ด้าน ดังนี้

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก
8 ด้าน ได้แก่

1. ความกล้าเสี่ยง
2. ความสามารถทางนวัตกรรม
3. การทำงานเชิงรุก
4. ความเป็นตัวของตัวเอง
5. ความสามารถในการแข่งขัน
6. ความต้องการประสบความสำเร็จ
7. ความรู้ด้านการเงิน
8. ความสามารถด้านดิจิทัล

แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อ
ส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นครพนม เขต 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 677 คน โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 40 คน และโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 637 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครพนม เขต 1, 2564)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 250 คน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 30 คน และ โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 220 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบตารางของ Krejcie & Morgan (1970) และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นครพนม เขต 1 มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน มีค่าอยู่ระหว่าง .48 – .90 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าอยู่ระหว่าง .37 – .80 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันมีค่าเท่ากับ .98 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าเท่ากับ .96

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviews) ของแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ เป็นคำถามแบบปลายเปิด มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

3. แบบประเมินเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

วิธีรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วางแผนการวิจัยและดำเนินการวิจัยไว้เป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และประเมินความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษาจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และนำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมด้วยแบบสอบถาม (Google Forms) ส่งถึงโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 250 ฉบับ แล้วขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างตอบกลับแบบสอบถามตามเวลาที่กำหนด โดยตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูล จากนั้น วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อนำไปหาค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{Modified}) (สุวิมล ร่องวางฉิม, 2558) เพื่อดำเนินในระยะที่ 2 ของการวิจัยต่อไป

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษาจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนมขอความอนุเคราะห์เพื่อขออนุญาตในการเข้าสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ โดยประสานงานทางโทรศัพท์เพื่อนัดหมายวันเวลา ในสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อร่างแนวทางพัฒนา และขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์หาค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ประกอบด้วย สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IC) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ของเพียร์สัน วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค และสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นปรับปรุง โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index ($PNI_{Modified}$)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ

การจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็น ผู้ประกอบการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ความกล้าเสี่ยง	3.77	0.35	มาก	4.70	0.20	มากที่สุด
2. ความสามารถทางนวัตกรรม	3.72	0.31	มาก	4.67	0.21	มากที่สุด
3. การทำงานเชิงรุก	3.63	0.35	มาก	4.65	0.22	มากที่สุด
4. ความเป็นตัวของตัวเอง	3.99	0.33	มาก	4.67	0.20	มากที่สุด
5. ความสามารถในการแข่งขัน	3.58	0.34	มาก	4.72	0.20	มากที่สุด
6. ความต้องการประสบความสำเร็จ	3.72	0.37	มาก	4.66	0.21	มากที่สุด
7. ความรู้ด้านการเงิน	3.91	0.33	มาก	4.70	0.21	มากที่สุด
8. ความสามารถด้านดิจิทัล	3.68	0.37	มาก	4.72	0.18	มากที่สุด
รวม	3.75	0.14	มาก	4.69	0.08	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเป็นตัวของตัวเอง ($\bar{X} = 3.99$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถในการแข่งขัน ($\bar{X} = 3.58$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสามารถในการแข่งขันเท่ากับด้านความสามารถด้านดิจิทัล ($\bar{X} = 4.72$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การทำงานเชิงรุก ($\bar{X} = 4.65$)

2. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ และค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{Modified})

การจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ	D	I	PNI _{Modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. ความกล้าเสี่ยง	3.77	4.70	0.246	6
2. ความสามารถทางนวัตกรรม	3.72	4.67	0.255	4
3. การทำงานเชิงรุก	3.63	4.65	0.280	3
4. ความเป็นตัวของตัวเอง	3.99	4.67	0.170	8
5. ความสามารถในการแข่งขัน	3.58	4.72	0.318	1
6. ความต้องการประสบความสำเร็จ	3.72	4.66	0.252	5
7. ความรู้ด้านการเงิน	3.91	4.70	0.202	7
8. ความสามารถด้านดิจิทัล	3.68	4.72	0.282	2
รวม	3.75	4.69	0.250	-

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการพบว่า ค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{Modified}) โดยรวม มีค่าเท่ากับ 0.250 เมื่อพิจารณาลำดับความต้องการจำเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าสูงกว่าค่าโดยรวม มี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการแข่งขัน ด้านความสามารถด้านดิจิทัล ด้านการทำงานเชิงรุก ด้านความสามารถทางนวัตกรรม และด้านความต้องการประสบความสำเร็จ ตามลำดับ

3. ผลการพัฒนาแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า

1) ความกล้าเสี่ยง ผู้เรียนควรเข้าใจและยอมรับต่อความเสี่ยงจากการดำเนินงาน มีการศึกษารายละเอียดของการดำเนินงานอย่างถี่ถ้วน โรงเรียนควรจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก ครูควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลและวางแผนประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผนการลงทุนด้วยตนเอง

2) การมีนวัตกรรม โรงเรียนควรสร้างบรรยากาศในการทำงานที่เอื้อให้เกิดนวัตกรรม ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนมีความรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ครูควรมีองค์ความรู้พื้นฐานและทักษะเชิงปฏิบัติการด้านการประกอบการ มีการนำตัวอย่างสินค้าที่ประสบผลสำเร็จให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์และได้นำเสนอแนวความคิดของตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนนำประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่แต่เดิมมาใช้ในรูปแบบใหม่ให้เกิดประโยชน์

3) การทำงานเชิงรุก โรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ด้านการประกอบการ โดยเชิญให้วิทยากรมาถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้เรียน ครูควรให้ผู้เรียนลงมือจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น กระตุ้นศักยภาพของผู้เรียน โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อม ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดได้อย่างอิสระ

4) ความเป็นตัวของตัวเอง โรงเรียนควรมีการสนับสนุนปัจจัยภายในและภายนอกแก่ครู ครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการตัดสินใจ เปิดใจยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน สามารถให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตร และผู้เรียนควรกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานของตนเองอย่างชัดเจน

5) ความสามารถในการแข่งขัน โรงเรียนควรสนับสนุนศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ ส่งเสริมความสามารถหรือทรัพยากรที่ได้เปรียบเพื่อนำไปสู่การดำเนินงานที่เหนือกว่า ครูควรจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนคิดค้นและนำเสนอสินค้าใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง ควรให้ผู้เรียนได้นำเสนอสินค้า/ผลิตภัณฑ์ไปสู่ตลาดและกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย และให้ผู้เรียนวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการดำเนินงาน

6) ความต้องการประสบความสำเร็จ ผู้เรียนควรมีเป้าหมายในการผลิตสินค้า/บริการ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นและพยายามที่จะดำเนินงานให้สำเร็จ และให้ผู้เรียนได้สะท้อนผลการดำเนินงานของตนเอง โรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ศึกษาจากผู้มีประสบการณ์ แหล่งเรียนรู้ของชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีองค์ประกอบของการเป็นผู้ประกอบการ

7) ความรู้ทางการเงิน ครูควรปลูกฝังความมีวินัยทางการเงินให้แก่ผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถบริหารจัดการเงิน โดยครูควรถ่ายทอดให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเรื่องการเงินอย่างครบถ้วน ครูควรให้ผู้เรียนวิเคราะห์การแข่งขันด้านราคาทางการตลาดและผู้เรียนได้ออกแบบและพัฒนาผลผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า/บริการ

8) ความสามารถทางดิจิทัล โรงเรียนควรให้การสนับสนุนจัดหาอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีมาใช้ในโรงเรียนอย่างเพียงพอต่อความต้องการ ส่งเสริมสมรรถนะหรือทักษะที่จำเป็นแก่ผู้เรียน และสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับแพลตฟอร์มต่าง ๆ ผู้เรียนควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการติดต่อสื่อสาร มีการเผยแพร่ โฆษณา หรือการประชาสัมพันธ์สินค้าในสื่อสังคมออนไลน์

ตารางที่ 3 การตรวจสอบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ

แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			
	ความเป็นผู้ประกอบการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ความกล้าเสี่ยง		4.48	0.23	มาก	4.20	0.24	มาก
2. ความสามารถทางนวัตกรรม		4.60	0.14	มากที่สุด	4.16	0.17	มาก
3. การทำงานเชิงรุก		4.68	0.23	มากที่สุด	4.12	0.18	มาก
4. ความเป็นตัวของตัวเอง		4.52	0.30	มากที่สุด	4.04	0.22	มาก
5. ความสามารถในการแข่งขัน		4.44	0.17	มาก	4.04	0.17	มาก
6. ความต้องการประสบความสำเร็จ		4.48	0.18	มาก	3.96	0.33	มาก
7. ความรู้ด้านการเงิน		4.48	0.11	มาก	3.92	0.23	มาก
8. ความสามารถด้านดิจิทัล		4.52	0.30	มากที่สุด	4.00	0.14	มาก
รวม		4.53	0.05	มากที่สุด	4.06	0.11	มาก

จากตารางที่ 3 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การทำงานเชิงรุก ($\bar{X} = 4.68$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ความสามารถในการแข่งขัน ($\bar{X} = 4.44$) ส่วนความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความกล้าเสี่ยง ($\bar{X} = 4.20$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความรู้ด้านการเงิน ($\bar{X} = 3.92$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง สภาพ ความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ผู้วิจัยพบว่า มีประเด็นน่าสนใจ ที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ

การศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ครูมีอิสระในการออกแบบ หรือพัฒนางานของตน โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการศึกษา ผู้บริหารมีการบริหารจัดการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1, 2564) อีกทั้ง การสร้างสังคมผู้ประกอบการเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างมาก เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและรองรับคนรุ่นใหม่ที่มีศักยภาพ จึงต้องมีแนวทางในการสร้างสังคมผู้ประกอบการรุ่นใหม่และจัดการศึกษาเพื่อสร้างฐานทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศหรือรองรับเศรษฐกิจยุคดิจิทัล โดยควรมีกลไกเพื่อเตรียมความพร้อม และมีการบูรณาการการเรียนการสอนเรื่องความเป็นผู้ประกอบการในทุกระดับการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไล พิงผล (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจผ่านความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจสตาร์ทอัพ ผลการวิจัยพบว่า ทุกตัวแปรทางด้านคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งหมด

ส่วนการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนมมีการดำเนินงานโครงการพัฒนาครูและนักเรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการใหม่ในสถานศึกษาในจังหวัดนครพนม เพื่อเสริมศักยภาพของจังหวัดนครพนมสู่การพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษการค้าชายแดน สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน สถานศึกษาเป็นแหล่งผลิตทรัพยากรมนุษย์เพื่อเตรียมคนให้พร้อมเพื่อรองรับการพัฒนาในอนาคตได้ (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม, 2561) อีกทั้งต้องแก้ไขปัญหาค้นคว้าความรู้ไปกับการพัฒนาการวิจัย เพื่อใช้ความรู้

เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2561) สอดคล้องกับวิจัยของ สุธีรา อะทะวงษา (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยและระดับของการปฏิบัติตามคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีปัจจัยสำคัญ 2 ประการที่ผู้ประกอบการมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด คือ ด้านการสร้างนวัตกรรมและการเรียนรู้

2. การประเมินความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นลำดับแรก คือ ความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ การประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ เพื่อปูทางสู่อนาคตผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิญา ชินธนาชุกิจ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยความต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ พบว่า กลยุทธ์การพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ ประกอบด้วย พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาบุคลากรในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำอย่างมืออาชีพ เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ ในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำอย่างมั่นคงและยั่งยืน และสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การพัฒนาแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

1) ความกล้าเสี่ยง ผู้เรียนควรเข้าใจและยอมรับต่อความเสี่ยงจากการดำเนินงาน มีการศึกษารายละเอียดของการดำเนินงานอย่างถี่ถ้วน โรงเรียนควรจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก ครูควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลและวางแผนประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผนการลงทุนด้วยตนเอง มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยนาท ชัยมะลิ และสืบชาติ อันทะไชย (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยความกล้าเสี่ยง ปัจจัยการจัดการเชิงรุก และปัจจัยความเชื่อมั่นในตนเอง ถือเป็นปัจจัยการประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดอุดรธานี และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chaston & Sadler - Smith (2012) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการ การปรับตัวและสมรรถนะผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการในธุรกิจสตาร์ทอัพให้ความสำคัญกับ

ศักยภาพการดำเนินธุรกิจในระดับมากถึงมากที่สุดทางด้านความมุ่งมั่นการทำงานอย่างเชิงรุก กล้าเสี่ยงอย่างสร้างสรรค์มีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อมีจริยธรรมคุณธรรมและสนใจเรียนรู้ธุรกิจกว้างขวางตลอดเวลา

2) ความสามารถทางนวัตกรรม โรงเรียนควรสร้างบรรยากาศในการทำงานที่เอื้อให้เกิดนวัตกรรม ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนมีความรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ครูควรมีองค์ความรู้พื้นฐานและทักษะเชิงปฏิบัติการ ด้านการประกอบการ มีการนำตัวอย่างสินค้าที่ประสบผลสำเร็จให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์และได้นำเสนอแนวความคิดของตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนนำประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่แต่เดิมมาใช้ในรูปแบบใหม่ให้เกิดประโยชน์ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Androutsos & Brinia (2019) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาและนาร่องการเรียนการสอนสำหรับการสอนด้วยนวัตกรรม การทำงานร่วมกันและการสร้างสรรค์ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตามแนวคิดการออกแบบ การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลและการเป็นผู้ประกอบการ พบว่า การเรียนการสอนด้วยนวัตกรรม การทำงานร่วมกัน และการสร้างสรรค์ช่วยเพิ่มขีดความสามารถของนักเรียนในการสร้างสรรค์การทำงานร่วมกันและความคิดสร้างสรรค์

3) การทำงานเชิงรุก โรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ด้านการประกอบการ โดยเชิญให้วิทยากรมาถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้เรียน ครูควรให้ผู้เรียนลงมือจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น กระตุ้นศักยภาพของผู้เรียน โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อม ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดได้อย่างอิสระ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิระ ขวัญเพชร (2561) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำในโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำในโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ เห็นว่าควรมีการสำรวจอาชีพของชุมชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ระดมทรัพยากร สร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานประกอบการสร้างผลิตภัณฑ์ให้โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์

4) ด้านความเป็นตัวของตัวเอง โรงเรียนควรมีการสนับสนุนปัจจัยภายในและภายนอกแก่ครู ครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการตัดสินใจ เปิดใจยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน สามารถให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตร และผู้เรียนควรกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานของตนเองอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนัญญา สุขสมวัฒน์ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน : คราวด์ซอร์สซิง ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ ประกอบด้วย การจัดเนื้อหาในรายวิชาให้มีการสอนพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการทำธุรกิจ ควรเตรียมเนื้อหาพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดตั้งและดำเนินกิจการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ การจัดประสบการณ์การทำธุรกิจจริงให้ผู้เรียน ควรให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเขียนแผนธุรกิจ ทำโครงการ หรือธุรกิจขนาดเล็กด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความสนใจของตนเอง ร่วมกับการให้ผู้เรียนวิเคราะห์และวางแผนใน การพัฒนาตนเองและการทำงาน การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ และการใช้กรณีศึกษา/สถานการณ์จำลองประกอบการจัดการเรียนการสอน

5) ความสามารถในการแข่งขัน โรงเรียนควรสนับสนุนศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ ส่งเสริมความสามารถหรือทรัพยากรที่ได้เปรียบเพื่อนำไปสู่การดำเนินงานที่เหนือกว่า ครูควรจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนคิดค้นและนำเสนอสินค้าใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง ควรให้ผู้เรียนได้นำเสนอสินค้า/ผลิตภัณฑ์ไปสู่ตลาดและกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย และให้ผู้เรียนวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการดำเนินงานมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Porfirio (2016) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บริบทการเป็นผู้ประกอบการที่แตกต่างกันในด้านอุตสาหกรรมวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะโดดเด่นของผู้ประกอบการมีระดับสำคัญมากที่จะทำให้การสร้างแบรนด์สินค้า/ บริการติดตลาดและติดปากทั้งลูกค้าและพนักงาน สามารถกระตุ้นให้ลูกค้าที่มีชื่อเสียงใช้สินค้าและบริการเพื่อบอกต่อแบบปากต่อปากอย่างมั่นใจ

6) ความต้องการประสบความสำเร็จ ผู้เรียนควรมีเป้าหมายในการผลิตสินค้า/บริการ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นและพยายามที่จะดำเนินงานให้สำเร็จ และให้ผู้เรียนได้สะท้อนผลการดำเนินงานของตนเอง โรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ศึกษาจากผู้มีประสบการณ์ แหล่งเรียนรู้ของชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีองค์ประกอบของการเป็นผู้ประกอบการ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ ไตรภพสกุล และชาคริต พิษยางกูร (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุต่อการเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง การมองเห็นโอกาสทางธุรกิจ ความกล้าที่จะเสี่ยง และทัศนคติเชิงบวกต่ออาชีพผู้ประกอบการส่งผลทางบวกต่อการเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่

7) ความรู้ด้านการเงิน ครูควรปลูกฝังความมีวินัยทางการเงินให้แก่ผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถบริหารจัดการเงิน โดยครูควรถ่ายทอดให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเรื่องการเงินอย่างครบถ้วน ครูควรให้ผู้เรียนวิเคราะห์การแข่งขันด้านราคาทางการตลาดและผู้เรียนได้ออกแบบและพัฒนาผลผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า/บริการ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเลิศ ภูริวัชร, สุชาติ ไตรภพสกุล และ ชาคริต พิษยางกูร (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมเกื้อหนุนต่อการสร้างสังคมความเป็นผู้ประกอบการ : กรณีศึกษาประเทศไทย พบว่า ควรส่งเสริมทักษะความรู้และทัศนคติในการเป็นผู้ประกอบการ มีการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับการบ่มเพาะจิตวิญญาณความเป็นผู้ประกอบการและทักษะเบื้องต้นในการประกอบธุรกิจให้กับเยาวชนไทยตั้งแต่ระดับประถม มัธยมศึกษา และการอบรมความรู้ทักษะการเป็นผู้ประกอบการให้กับประชาชนไทยจำเป็นจะต้องทำอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง

8) ความสามารถทางดิจิทัล โรงเรียนควรให้การสนับสนุนจัดหาอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีมาใช้ในโรงเรียนอย่างเพียงพอต่อความต้องการ ส่งเสริมสมรรถนะหรือทักษะที่จำเป็นแก่ผู้เรียน และสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับแพลตฟอร์มต่าง ๆ ผู้เรียนควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการติดต่อสื่อสาร มีการเผยแพร่ โฆษณา หรือการประชาสัมพันธ์สินค้าในสื่อสังคมออนไลน์ มีสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรญาณี หิรัญสุขโขติ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผันของนักศึกษาหญิงในระดับปริญญาตรี

ผลการวิจัยพบว่า ด้วยสถานการณ์ในปัจจุบันที่มีเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเกี่ยวข้องและเป็นส่วนที่ทำให้เกิดการแสดงผลพฤติกรรม และส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงความสนใจในการสร้างธุรกิจบนโลกดิจิทัลเป็นของตนเอง การเข้าถึงแหล่งข้อมูลในการใช้นวัตกรรมทางเทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผัน ทำให้มีสมรรถนะที่จำเป็นในการเป็นผู้ประกอบการมีอาชีพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1) จากการวิจัยสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า ความสามารถในการแข่งขัน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และมีความต้องการจำเป็นสูงสุด ดังนั้น โรงเรียนควรร่วมมือกับชุมชน และองค์กรภายนอก ในการสนับสนุนและเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ ให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ส่งเสริมองค์ความรู้ในการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการแก่ผู้เรียน ส่งเสริมองค์ความรู้ในการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการแก่ผู้เรียน พร้อมทั้งส่งเสริมความสามารถและทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียน และชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสร้างอาชีพแก่ผู้เรียนได้

2) ผลการวิจัยความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า ด้านที่มีความจำเป็นลำดับแรก คือ ความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้น ครูควรให้ผู้เรียนกำหนดกลยุทธ์และวิธีการแข่งขันที่ชัดเจน เพื่อช่วยสร้างขีดความสามารถ ช่วยให้ผู้เรียนดำเนินงานตามเป้าหมายและตอบสนองความต้องการของตลาดที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องได้

3) แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ ความเป็นตัวของตัวเอง ดังนั้น โรงเรียนจำเป็นต้องให้การสนับสนุนปัจจัยภายในและภายนอกแก่ครู ให้ผู้เรียนมีอิสระในการตัดสินใจ ให้ความมีอิสระในการทำงานอย่างเต็มที่ ส่งเสริมบรรยากาศในการทำงาน และวิธีการกระทำต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นของผู้เรียน ครูเปิดใจยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน และสามารถให้คำแนะนำอย่างเป็นกัลยาณมิตร รวมถึงให้ผู้เรียนได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานของตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความรู้และความสามารถ

4) ควรนำแนวทางซึ่งเป็นผลการวิจัยไปใช้ปฏิบัติหรือดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการในสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรม เพื่อสนับสนุน เสนอแนะแนวทาง ระดมทรัพยากรและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้ประกอบการเพิ่มมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

2) ควรวิจัยพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2561). *ผู้ประกอบการยุคใหม่ ทำอย่างไรจึงจะสำเร็จ*. กรุงเทพฯ: บริษัทแมจิกเพรส จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Education)*. (รายงานวิจัย) กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- ชนัญญา สุขสมวัฒน์. (2562). *แนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน : คราวน์ซอร์สซิง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- ชัยนาท ชัยมะลิ และสืบชาติ อันทะไชย. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดอุดรธานี. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 11(1), 14-28.
- พรญาณี หิรัญศุภโชติ. (2562). แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ที่ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีที่สร้างความพลักดันของนักศึกษาหญิงในระดับปริญญาตรี. *Veridian E-journal*, 12(4), 384-412.
- วชิระ ขวัญเพชร. (2561). *การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำในโรงเรียนการศึกษาระดับจังหวัดชายแดนภาคใต้*. ใน บทสรุปสำหรับผู้บริหาร: รายงานการศึกษาส่วนบุคคล หลักสูตรพัฒนาผู้บริหารระดับสูง กระทรวงศึกษาธิการ (นบส.ศธ.) รุ่นที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- วิเลิศ ภูริวัชร, สุชาติ ไตรภพสกุล และชาคริต พิษณุางกูร. (2558). การศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมเกื้อหนุนต่อการสร้างสังคมความเป็นผู้ประกอบการ: กรณีศึกษาประเทศไทย. *สุทธิปริทัศน์*, 30(95), 92 – 101.
- วิไล พิงผล. (2561). *สมรรถนะทางปัญญาเชิงธุรกิจของผู้ประกอบการยุคใหม่สำหรับ SMEs ไทยเพื่อผลประกอบการธุรกิจในยุคประเทศไทย 4.0*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- สำคัญสุด สีหตุลานนท์. (2560). *ปัจจัยแวดล้อมที่เกื้อหนุนต่อการเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ กรณีศึกษา นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. (2564). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2563-2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1*. นครพนม: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม. (2561). *รายงานผลการดำเนินโครงการพัฒนาครูและนักเรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการใหม่ในสถานศึกษาจังหวัดนครพนม*. นครพนม: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม.
- สุชาติ ไตรภพสกุล และชาคริต พิษณุางกูร. (2561). ปัจจัยเชิงสาเหตุต่อการเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ของประเทศ ไทย. *วารสารบริหารธุรกิจนิต้า*, 7(22), 40 – 60.
- สุธีรา อะทะวงษา. (2556). *คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).
- สุวิญา ชินธนาชูกิจ. (2563). *กลยุทธ์การพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Androutsos, T. and Brinia, V. (2019). *Developing and Piloting a Pedagogy for Teaching Innovation, Collaboration, and Co-Creation in Secondary Education Based on Design Thinking, Digital Transformation, and Entrepreneurship*. Athens University of Economics and Business, 10434 Athens, Greece. Retrieved from file:///C:/Users/ASUS/Downloads/education-09-00113-v2.pdf
- Chaston, I. and Sadler-Smith, E. (2012). Entrepreneurial Cognition, Entrepreneurial Orientation and Firm Capability in the Creative Industries. *British Journal of Management*, 23(3), 415-432.
- Dess, G.G. Lumpkin, G.T. and Taylor, M.L. (2005). *Strategic Management: Text and Cases*. Boston: McGraw-Hill Irwin.
- Krejcie, R.V. & Mogan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Lackeus, M. (2015). *Entrepreneurship in education what, why, when, how*. OECD. Retrieved from https://www.oecd.org/cfe/leed/BGP_Entrepreneurship-in-Education.pdf

- Porfirio, J. (2016). Entrepreneurship in Different Contexts in Cultural and Creative Industries. *Journal of Business Research*, 69(11), 5117–5123.
- Swanson, L.A. (2017). *Entrepreneurship and Innovation*. Toolkit. Pressbook. Retrived from <https://openpress.usask.ca/entrepreneurshipandinnovationtoolkit/>.